

POSTANOWIENIE

29 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 29 lipca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi R. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach
z 29 lipca 2022 r., II Ca 57/22 (II WSC 33/22),
wydanego w sprawie z powództwa R. K.
przeciwko T. K.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zgodnie z 424⁵ § 1 k.p.c., skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych.

Przedstawiona skarga wniesiona od wyroku Sądu Okręgowego Kielcach z 29 lipca 2022 r. . nie spełnia wymagań konstrukcyjnego przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. nie zawiera uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody przez wydanie zaskarżonego nią orzeczenia.

Celem dochowania wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. należy po pierwsze zamieścić w skardze oświadczenie, że skarżący doznał określonej szkody, i po drugie uwiarygodnić to oświadczenie przez powołanie i przedstawienie określonych dowodów i innych środków niebędących dowodami, ale wskazujących na prawdopodobieństwo wystąpienia szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, nie publ.). Oświadczenie o wystąpieniu szkody powinno określać rodzaj, zakres oraz rozmiar szkody, wskazywać czas jej wystąpienia i istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zaskarżonym wyrokiem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16; z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141; z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05 nie publ.; z dnia 5 marca 2015 r., I CNP 27/14, nie publ.; z dnia 10 grudnia 2015 r., IV CNP 37/15, nie publ.). Uwiarygodnienie wystąpienia szkody musi obejmować wskazanie konkretnych środków, w tym dowodów, innych niż objęty skargą wyrok, które świadczą o tym, że wystąpienie szkody jest prawdopodobne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r., II CNP 151/15, nie publ.).

Wymagania tego nie spełnia samo oświadczenie skarżącego, że na skutek niezgodnego z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z 29 lipca 2022 r. będzie on każdego roku ponosił szkodę w postaci alimentów zasądzonych na rzecz syna w kwocie 8400 zł (w skali roku).

Jak powyżej wyjaśniono, szkoda, na poniesienie której powołuje się skarżący powinna mieć charakter realny, tzn. powinna ona istnieć w momencie wnoszenia skargi, a także powinien być znany i szczegółowo opisany i dowodowo wykazany jej rodzaj, zakres i rozmiar. Należy podkreślić, że pomiędzy tak opisaną doznaną szkodą a zaskarżonym wyrokiem powinien występować związek przyczynowo-skutkowy. Tych wszystkich wymagań nie spełnił skarżący powołując się na tę przesłankę skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Wskazany brak stanowi podstawę odrzucenia skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07, niepubl.). Uchybienia

w zakresie koniecznych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie podlegają bowiem usunięciu na zasadach przewidzianych dla wymagań formalnych skargi jako pisma procesowego.

Z tych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]